

97/2 – Read about traditional holidays (vocabulary). Jaké jídlo jíme? Co děláme?

Vánoce = Christmas

- stromeček = Christmass tree
- Ježíšek = Christkind (lit. baby Jesus)

Kdy: prosinec (december), **24. 12.**

Jídlo:

- **smažený kapr** (*fried carp*) (24. 12.) + bramborový salát
- **krůta** (*turkey*) – 25. 12.
- **svažené víno** (hot wine): na trhu (on market)
- **cukroví**: christmas cookies
- **vánočka**:

Aktivity:

- roz**b**alit dárky (unpack) × [roz**p**álit dárky (to set them on fire)]
- otevírat **dárky** (open gifts); dávat dárky
- **být s rodinou**
- chodit do kostela (church): ne moc lidí
- jíst, pít → **JÍST** a **PÍT** (alcohol)

Velikonoce = Easter

- **vejce / vajíčka** = eggs

Kdy: na jaře (

Jídlo:

- vejce
- mazanec (sweet bread),
- beránek (pastry in shape of a lamb)

Aktivity: malovat vejce, pomlázka kraslice (painted egg shelves), řehtačka

- koleda:
- zelený čtvrtek: **jíme něco zeleného**

- velký pátek: poklad (treasure)
- bílá sobota:
- neděle velikonoční
- pondělí velikonoční: pomlázka

Silvestr = New New Year's Eve

Kdy: 31. 12.

Jídlo: **ALKOHOL** (všechno, jako šampaňské, víno, pivo, vodka, rum, gin, tequilla), **čočka** (lentils), šampaňské, jednohubky, jednohubky, brambůrka

Aktivity: lyžovat, dívat se na **ohňostroj (fireworks)**

Aspect

https://is.muni.cz/auth/el/med/podzim2020/aVLCJ0383/um/martin_s_groups/grammar/w06-imperfective_and_perfective_verbs.pptx

- 20 000 imperfective verbs in czech language: **pít (to drink)**
- each has 1+ (up to 10) perfective counterparts: vypít..., upít se...
- all these perfective verbs have another imperfective counterpart: dočítat, přečítat...

1 Answer in past tense. Use the perfective verb

Model: **Myješ** ještě toho pacienta? – Ne, **už** jsem ho **umyl**.

Legend: Q: Present tense, imperfektive verbs (**are you still washing** the patient?) – A: Past tense, perfective verb (**no, I have already washed** him)

1. **Bereš** ještě pacientovi krev? — Ne, už jsem ji **VZAL**.
2. **Čteš** ještě tu knihu? — Ne, už jsem ji **PŘEČETL**.
 - a. O víkendu **jsem četl** Harryho Pottera. *I was reading (1, 2, 3, 4, 5, ..., 385/700)*
 - b. Další víkendu **budu číst** Harryho Pottera zase (again)... 386... 689... *I will be reading = process*
 - c. V pondělí **přečtu** HP. *I will read it (complete it, finish the book).*
 - d. *Petr sent me an email: Nemám čas, přečtu* si ten email za 5 minut.
 - e. **Přečetl** jsem Harryho Pottera, když mi bylo 14. **I read** it when I was 14 (100 %)-.
 - f.
3. **Čistíš** si ještě zuby? — Ne, už jsem si je **VYČISTIL**.
 - a. **čistý** = clean (**čisté** prostředadlo)
 - b. čistič = cleaner
4. **Děláš** ještě ten domácí úkol? — Ne, už jsem ho **UDĚLAL**.
 - a. **Už jsi udělal** ten protokol do biochemie? – Ne, **udělám** ho zítra.
 - b. Je mi zima (I feel cold), **udělám** si čaj. *I will make myself tea.*

5. **Díváš** se ještě na ten film? – Ne, už jsem se na něj **PODÍVAL**.
6. **Dostáváte** ještě jídlo? – Ne, už jsem ho **DOSTAL**.
7. **Jíš** ještě ty špagety? – Ne, už jsem je **SNĚDL**.
8. Máš ještě tu dietu? **Hubneš** ještě? – Ne, už jsem **ZHUBL** 15 kg, to je ok.
9. **Kupuješ** ještě nový počítač? – Ne, už jsem ho **KOUPIL**.
10. **Měříš** ještě pacientovi krevní tlak? – Ne, už jsem ho **ZMĚŘIL**.
11. **Pomáháš** ještě tomu pacientovi? – Ne, už jsem mu **POMOHL**.
12. **Piješ** ještě to víno? – Ne, už jsem ho **VYPIL (on the list: I have drunk it/finished it)**.
 - a. – Ne, už jsem ho **DOPIL (not on the list: I have drunk the rest of it)**.
13. **Připravuješ** ještě ten protokol? – Ne, už jsem ho **PŘIPRAVIL**.
14. **Píšeš** ještě ten email? – Ne, už jsem ho **NAPSAL**.
15. **Platíš** ještě (v restauraci)? – Ne, už jsem **ZAPLATIL**.
 - a. **zaplatím**: I will pay
16. **Učíš** se ještě anatomii? – Ne, už jsem se ji **NAUČIL**.
 - a. **naučit se**: to succesfully learn somethin (from nothing)
 - b. **doučit se**: to learn that I didn't know but I was supposed to know
17. **Uklízíš** ještě pokoj? – Ne, už jsem ho **UKLIDIL**.
18. **Variš** ještě ten guláš? – Ne, už jsem ho **UVAŘIL**.
19. **Voláš** ještě domů? – Ne, už jsem tam **ZAVOLAL**.
20. **Vyšetřuješ** ještě toho pacienta? – Ne, už jsem ho **VYŠETŘIL**.
 - Víím = Anwer for a question: Víím, kolik je hodin; víím, kde je nemocnice...
 - Zním + object: Zním Martina, Zním Brno.
 - **Chtěl bych** to dělat... I would like to... + moc = a lot

2 Můj život

Achievements (<i>Co jsem udělal</i>)	Unfinished stuff (<i>Co dělám?</i>)
<ul style="list-style-type: none"> • perfective verbs • activities are over, done, completed 	<ul style="list-style-type: none"> • imperfective verbs • activities in progress or repeating
<ul style="list-style-type: none"> • Narodil jsem se. 	<ul style="list-style-type: none"> • Studuju medicínu.

3 Fill in one word, choose from words below (multiple options)

krevní tlak, postel, puls, léky, jídlo, mytím, hygienou, snídani, oběd, vodu, čaj, něco, holením, prostěradlo, něco na jídlo, mýdlo, teplotu, polštář, krev, večeři, kapky, mytím, povlečení, brýle

1. Vezměte si tyto **léky, kapky**
2. Polkněte tyto **léky, kapky**
3. Máte hlad? Přinesu **vám jídlo, snídani, oběd, něco na jídlo, večeři**
4. Máte žízeň? Přinesu **vám vodu, čaj**
5. Potřebujete něco? Přinesu **vám léky, jídlo, jídlo, snídani, oběd, něco na jídlo, večeři, vodu, čaj, polštář, kapky, povlečení, brýle**
6. Pomůžu **vám s mytím, hygienou, holením**
7. Vyměním **vám prostěradlo, povlečení**
8. Ustelu **vám postel**
9. Změřím **vám krevní tlak, puls**
10. Dám **vám léky, jídlo, jídlo, snídani, oběd, něco na jídlo, večeři, vodu, čaj, polštář, kapky, povlečení, brýle, něco**
11. Vezmu **vám krev**

4 Match questions with answers

1. Můžete to zopakovat? G	A. Už ne, je to v pořádku, nevidím krev.
2. Krvácí to ještě? A	B. Ano, prosím, ten čaj.
3. Chcete/potřebujete s něčím pomoci?
J	C. Docela dobře, děkuju.
4. Potřebujete něco podat? B	D. Ne, bez brčka (<i>straw</i>) se nenapiju.
5. Jak se dnes cítíte, pane Nováku?	E. Bohužel ne, potřebuju pomoci.
6. Nemáte hlad? H	F. Ano, myju se sama.
7. Dokážete/můžete se sám napít? D	G. Ano, říkal jsem „Už to nebolí.“
8. Dokážete/Můžete se sám obléknout?
E	H. Ne, už jsem jedl.
9. Můžete se sám/sama umýt? F	I. Ne, o holi.
10. Chodíte sám/sama nebo s pomocí? I	J. Ano, můžete mi pomoci dojít na záchod.

5 Match the columns. There are two extra answers you do not need.

1. zubní D	A. žínka
2. odběr G	B. povlečení
3. krvácí to E	C. infúzi
4. mycí A	D. kartáček
5. čisté B	E. ještě
6. kanyla na C	F. moči
7. vzorek F	G. krve

6 Fill in the gaps. Don't change the form of words.

kanylu – kelímek – krev – léky – lůžko – mytím – náplast – pěst – postel – vzorek

1. Můžete polknout tyto **LÉKY**.
2. Teď vám musím vzít **KREV**, nebude to bolet.
3. Ustelu vám **POSTEL**.
4. Sevřete ruku v **PĚST**.
5. Krvácí to ještě? Dám vám na to **NÁPLAST**.
6. Můžu vám pomoci s **MYTÍM**.
7. Potřebuju **VZOREK** vaší moči, tady je **KELÍMEK**, záchod je tady vlevo.
8. Potřebujete infúzi, dám vám **KANYLU**.
9. Lehněte si tady na **LŮŽKO**.